

JAARVERSLAG 2013

**REKENKAMERCOMMISSIE
GEMEENTE NEDER-BETUWE**

Maart 2014

Vooraf

L.S. ,

De rekenkamercommissie (RKC) van de gemeente Neder-Betuwe heeft het genoegen u hierbij haar jaarverslag 2013 aan te bieden.

Dit verslag wordt ook op de website van de gemeente geplaatst (www.nederbetuwe.nl >> raadsinformatie >> RKC), waardoor ook de inwoners van de gemeente kennis kunnen nemen van deze informatie.

In verband met een zo breed mogelijke openbare verantwoording zal tevens de regionale pers/media van een en ander op de hoogte worden gesteld.

Hoogachtend,

Cor van Woerkom   -voorzitter-

Frits van Ginkel

Rein Langelaar

Joop van Neerbos   -ambt. secretaris-

Opheusden, maart 2014

INHOUDSOPGAVE

		Blz.
HOOFDSTUK I	Inleiding	4
II	Samenstelling en Financiën	4
III	Het commissiewerk	5
	1. Vergaderingen e.d.	5
	2. Communiceren	6
	3. Deskundigheidsbevordering	7
	4. Onderzoek	8
IV	Tenslotte	10

I. INLEIDING

Conform de verordening voor de RKC in het bijzonder en ten behoeve van een verantwoording over het besteden van gemeenschapsgeld in het algemeen, biedt de RKC de gemeenteraad van Neder-Betuwe het jaarverslag over 2013 aan.

Het jaar 2013 was een wat ander jaar dan de jaren daarvoor, omdat er deze periode een tweetal bijzondere acties hebben plaats gevonden.

In het voorjaar van 2013 moest er van voorzitter gewisseld worden en in het najaar kreeg de RKC te maken met de dreiging van een bezuiniging op het onderzoeksbudget. Tot groot genoegen van de RKC-leden zijn beide acties in positieve zin afgerond; er is een nieuwe voorzitter benoemd en de bezuinigingsoptie is door de gemeenteraad verworpen.

Een en ander heeft wel tot gevolg gehad dat er in dit verslagjaar slechts één rapport is geproduceerd.

In januari werd het rapport over de re-integratie en de WSW : “Sturen en Verantwoorden” aan de raad aangeboden, waarover in het vervolg van dit jaarverslag wat meer.

Weliswaar is er gestart met een tweede onderzoek (maken van een onderzoeksopzet, het uitzetten van een offertetraject, de keuze van een extern onderzoeksbureau en de eerste uitvoerende onderzoeksactiviteiten), maar het rapport hierover zal pas in mei 2014 het daglicht kunnen zien.

Al met al was 2013 een bijzonder RKC-jaar, waarover het vervolg van dit verslag meer duidelijkheid zal geven.

II SAMENSTELLING EN FINANCIËN

In 2013 bestond de RKC uit de volgende leden:

- De heer E.W. (Ernst) de Jonge (voorzitter tot 1 juni 2013)
- De heer C.H. (Cornelis) van Woerkom (voorzitter per 1 juni 2013, voor de periode van drie jaar)
- De heer F.H.K. (Frits) van Ginkel (herbenoemd tot 15 oktober 2015)
- De heer R.O. (Rein) Langelaar (benoemd tot 1 juli 2015)

Dit jaar werd wederom de ambtelijke ondersteuning verzorgd door de plv. griffier:
De heer J.M. (Joop) van Neerbos

De financiën die de RKC ter beschikking had tijdens dit verslagjaar laat het volgende beeld zien:

Kostensoort / kostenplaats	Begroot	Werkelijk	Verplichting	Restant
434410 Vergoedingen	10.625,00	9.116,91	0	1.508,09
434470 Overige diensten	13.642,00	11.811,98	0	1.830,02
* 40060030 Lokale rekenkamer	24.267,00	20.928,89	0	3.338,11

Het budget Overige diensten is in hoofdzaak bestemd voor onderzoekskosten; deze hebben in 2013 €11.090,= bedragen.

Bovenstaand overzicht betekent dat de RKC voor 2014 de beschikking heeft, naast de vastgestelde kwartaalvergoeding voor de leden, over een onderzoeksbudget van ca. € 13.000. ; het restant budget is bestemd voor contributies etc. en ziet de begroting 2014 in z'n geheel als volgt uit:

Kostensoort / kostenplaats	Begroot	Werkelijk	Verplichting	Restant
434410 Vergoedingen	10.625,00	0	0	10.625,00
434470 Overige diensten	13.642,00	0	0	13.642,00
* 40060030 Lokale rekenkamer	24.267,00	0	0	24.267,00

III HET COMMISSIEWERK

1. VERGADERINGEN e.d.

In 2013 is er een 8. tal keren vergaderd en wel op: 14 januari, 4 maart, 7 mei, 10 juni, 12 augustus, 1 oktober, 16 oktober, en 18 december.

Tevens zijn er bijeenkomsten geweest met fractievertegenwoordigers, met derde partijen zijn er offertegesprekken gevoerd, interviews gehouden en is de raadsvergadering over de gemeentebegroting 2014 e.v. bijgewoond.

Het werk van de RKC-leden bestaat natuurlijk niet alleen uit vergaderen.

Om uiteindelijk tot een goed onderzoeksrapport te kunnen komen, worden veelal de volgende werkzaamheden verricht:

- Voorstudies van documenten voor het kiezen van een onderzoeksonderwerp
- Verdieping van de voorstudie nadat een onderzoeksonderwerp is gekozen.
- Het maken van een onderzoeksopzet.
- Het selecteren van 3 à 4 externe onderzoeksbureaus, passend bij het onderzoeksonderwerp.
- Het uitzetten van een offertetraject.
- Het voeren van offertegesprekken.
- Het bijwonen van de startbijeenkomst van het onderzoek.

- Het bijwonen van de te houden interviews.
- De bestudering en becommentariëring van de Nota van Bevindingen.
- Het vaststellen van conclusies en aanbevelingen.
- Het schrijven van een nawoord.
- Het toelichten van het rapport tijdens een voorbereidende raadsvergadering.

Naast deze werkzaamheden verbonden aan een rapport, zijn er ook nog andere zaken die de RKC-leden bezig houden:

- Het volgen van de politieke in's en out's via de website van de gemeente.
- Het op de hoogte blijven van perspublicaties over Neder-Betuwe via krantensites.
- Het bijwonen van enkele raadsvergaderingen (in elk geval m.b.t. het behandelen van de voorjaarsnota, de begroting en de jaarrekening)
- Het bijwonen van relevante symposia, congressen, conferenties, e.d. (zie ook bij "deskundigheidsbevordering")
- Het bijwonen van de ALV van de NVRR (Nederlandse Vereniging van Rekenkamers en Rekenkamercommissies), waarvan de RKC lid is.
- Het schrijven van een jaarverslag.

Tevens mag worden verwacht dat de RKC-leden zich in het algemeen goed blijven informeren over maatschappelijke en politieke ontwikkelingen in het land.

- Zo hebben de drie transities (jeugdzorg, arbeidsparticipatie en de WMO) die vanuit de landelijke politiek per 2015 op de gemeenten afkomen, het nodige studeerwerk gevraagd, omdat deze zaken van grote invloed kunnen worden voor het doelmatig en doeltreffend besturen van de gemeente.

Ter afronding van dit vergaderen en overleggen, valt nog te noemen dat er met de RKC van gemeente Buren, op hun initiatief, contact is geweest over het opzetten van een mogelijk gezamenlijk onderzoek.

De RKC van Neder-Betuwe heeft daar echter van afgezien, met de volgende overwegingen:

= ervaringen uit het verleden (Zaltbommel en Culemborg) met gezamenlijk onderzoek leverde niet het gewenste resultaat;

= er dreigde op dat moment een bezuinigingsoptie op het onderzoeksbudget, die alle aandacht vroeg;

= eerdere contacten met Buren hadden al duidelijk gemaakt dat men aldaar een geheel andere onderzoek aanpak kiest dan in Neder-Betuwe;

= er was net besloten een eigen onderzoek te starten naar de fysieke veiligheid in Neder-Betuwe.

2. COMMUNICEREN

Het meest belangrijke communicatie-aspect voor de RKC is een goede relatie met de gemeenteraad.

Draagvlak voor de te produceren rapporten bij de raadsleden in eerste instantie, maar ook bij het college van B&W, de ambtelijke organisatie en de griffie, is voor de RKC-leden een ultieme voorwaarde.

Om deze communicatie te optimaliseren is in 2013 gestart met de zgn. Rekenkamer Brief (RKB); één à twee A4-tjes, drie à vier keer per jaar, waarin de RKC

wetenswaardigheden ventileert over haar werkzaamheden en de gemeente zodoende op de hoogte houdt van de ontwikkelingen in het rekenkamerwerk.

In september en november heeft zo'n RKB het daglicht gezien.

Tevens is er in 2013 gewerkt aan het verbeteren van de RKC-pagina's op de gemeentelijke website, om ook de burger zo goed mogelijk te informeren en te betrekken bij het wel en wee van de gemeente en het RKC-werk.

Een concept van de nieuwe pagina's wordt door de afdeling communicatie nog getoetst op een adequate weergave en zal begin 2014 worden verwerkt.

Vanzelfsprekend is het niet de bedoeling alleen digitaal te communiceren.

De RKC stelt ook het persoonlijke en directe contact met de Neder-Betuwe bestuurders zeer op prijs.

Om dit te realiseren is er van tijd tot tijd een raadsvergadering bijgewoond en is er overleg gevoerd met de fracties (in delegatievorm) over het bezuinigingsvoorstel bij de begroting van 2014.

Tevens is afgesproken dat (in elk geval) de RKC-voorzitter, als eerste representant van de commissie, naar de toekomst toe een twee à drietal raadsvergaderingen per jaar zal bijwonen en dat er eens per jaar met de volledige RKC een overleg zal plaatsvinden met elke fractie afzonderlijk om met elkaar van gedachten te wisselen over:

- Wat is binnen redelijke termijn een goed onderzoeksonderwerp? (uit de diverse opties zal dan de RKC zelf een keuze doen, waarbij een breed draagvlak voor ogen staat)
- Is men tevreden over de gedane arbeid?
- Zijn er verbeterpunten?

Een speciale communicatiemogelijkheid om de RKC en het RKC-werk bredere bekendheid te geven, deed zich in 2013 voor kort nadat de nieuwe voorzitter was benoemd.

Via de afdeling communicatie is het aanbod van harte aangegrepen om via het Neder-Betuwe Magazine een artikel te verzorgen waarin de RKC zichzelf kon voorstellen en de inhoudelijke kant van het rekenkamerwerk werd toegelicht.

3. DESKUNDIGHEIDSBEVORDERING

Het rekenkamerwerk bevindt zich vanzelfsprekend ook in de arena van voortdurende ontwikkelingen op maatschappelijk en politiek gebied.

Het is daarom van belang "bij te blijven"!!

Diezelfde arena kent gelukkig de nodige organisaties en instanties die regelmatig informatie uitdragen over die ontwikkelingen.

De RKC is van mening daar zo goed mogelijk van kennis te moeten nemen en woont dan ook regelmatig dit soort informatieoverdrachten (symposia, congressen, conferenties) bij.

Vanaf medio 2013 zijn dan ook de volgende bijeenkomsten door t.m. één van de RKC-leden bezocht:

- BMC-conferentie op 18/9 over "De rekenkamerfunctie vanaf 2014; meer resultaat met minder geld"
- NVRR-ALV en minicongres op 8/11 over "leren van succes".

- NVRR Kring Oost&Noord op 22/11 over “welke rol kunnen lokale rekenkamers spelen bij de transitie in het sociale domein”

Het bezoekende RKC-lid zorgt hierbij voor een rapportage email naar de andere leden, zodat ook zij kennis nemen van de inhoud en erover van gedachten gewisseld kan worden tijdens de RKC-vergaderingen.

4. ONDERZOEK

Begin 2013, eind januari, werd het rapport “**Sturen en Verantwoorden**” aan de gemeenteraad aangeboden.

Bij brief van 28 augustus 2012 werd de raad over de keuze van dit onderzoeksonderwerp al geïnformeerd.

Een onderzoek naar de kwaliteit van het managementinformatiesysteem met betrekking tot re-integratie en WSW in de gemeente Neder-Betuwe. Het onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met bureau Regioplan uit Amsterdam.

De reden voor ons onderzoek was/is dat het re-integratie- en WSW-beleid voor de gemeente Neder-Betuwe in toenemende mate grote financiële risico's met zich mee brengt. Ook het maatschappelijk belang is groot. Het is daarom belangrijk om vanuit een heldere visie het beleid en de uitvoering te kunnen sturen. De rol van de gemeenteraad achten wij hierbij, gezien deze maatschappelijke gevolgen en financiële risico's, onmisbaar. Een betrouwbaar en adequaat managementinformatiesysteem vormt de basis voor de sturing en verantwoording en is een voorwaarde voor effectief beleid.

Voor dit onderzoek is de volgende centrale vraag geformuleerd:

Voldoet de opzet en werking van het managementinformatiesysteem aan de eisen die hieraan gesteld moeten worden voor het doeltreffend uitvoeren van het re-integratiebeleid?

In onze brief van 24 januari 2013 hebben wij de volgende hoofdconclusie aan de gemeenteraad kenbaar gemaakt:

Het primaire probleem ligt niet bij het managementinformatiesysteem, maar bij de wijze waarop de sturing en verantwoording over de uitvoering van het re-integratiebeleid en de WSW in de gemeente Neder-Betuwe zijn georganiseerd. De uitvoering is op grote afstand geplaatst zonder dat er duidelijke verantwoordingslijnen naar het college en de raad zijn gelegd. Als gevolg daarvan voldoet het managementsysteem niet.

De belangrijkste overige conclusies zijn:

- De gemeente heeft de regie over re-integratiebeleid vrijwel geheel uit handen gegeven
- De gemeenteraad speelt nauwelijks een rol
- Er is nauwelijks sturingsinformatie waarmee de gemeente de uitvoering van het beleid kan bijsturen doordat de gemeente Neder-Betuwe niet stuurt en geen eisen stelt aan de managementinformatie
- Daardoor ligt het initiatief voor het beleid en de uitvoering bij de gemeente Tiel en SW-bedrijf Lander

- **Raad en college kunnen daardoor niet tijdig bijsturen om het maatschappelijk en/of financieel risico te beperken**

Wij hebben op basis van deze conclusies 11 aanbevelingen geformuleerd, welke in ons rapport nader worden toegelicht.

Als belangrijkste aanbeveling hebben wij het volgende onder de aandacht gebracht:

Het heeft prioriteit heldere verantwoordingslijnen te realiseren tussen de gemeente Neder-Betuwe en de gemeente Tiel op het terrein van het re-integratie beleid en voor de uitvoering van de WSW met Lander en Presikhaaf. Formuleer doelstellingen en te bereiken resultaten SMART.

Het rapport is in de thema-avond van 17 januari 2013 gepresenteerd en door ons rekenkamerlid Frits van Ginkel nader toegelicht.

In de raadsvergadering van 25 april 2013 heeft de gemeenteraad besloten de conclusies uit het Rekenkameronderzoek te onderschrijven en de aanbevelingen 1 t/m 11 over te nemen, met inachtneming van de kanttekeningen die het college in de reactie op deze aanbevelingen heeft geplaatst

Quick Scan Fysieke Veiligheid

Vrijwel meteen na de benoeming van de nieuwe voorzitter werd gestart met de selectie van een tweede onderzoek.

Na het nodige wikken en wegen en de gebruikelijke studieverkenningen, is uiteindelijk gekozen voor “de fysieke veiligheid” (werktitel).

Reeds in 2012 was het thema “calamiteitenplannen; risico-inventarisatie; evaluatie oefeningen” al op de groslijst geplaatst.

Het belangrijkste item hierbij was de vraagstelling: Kan een gemeenteraadslid tegen een burger oprecht stellen dat hij of zij woonachtig is in een veilige gemeente?

In de maatschappij-Nederland, waarin regelmatig in een jaar (bijna)rampen plaats vinden met de nodige (dodelijke)slachtoffers, is dat een steeds vaker horende vraag onder de bevolking.

Diezelfde bevolking, dus ook in Neder-Betuwe, waar een Betuwelijn, rijkswegen, grote rivieren en industrieterreinen met gevaarlijke stoffen gevestigd zijn, heeft recht op een antwoord in deze.

Vandaar dat dit thema als een relevant onderzoeksonderwerp werd gezien.

Omdat de ambtelijke organisatie van Neder-Betuwe met een indringende reorganisatie te maken heeft en er bij de benoeming van de nieuwe voorzitter het verzoek werd gedaan om de bedrijfsvoering van de gemeente zodoende wat rust te gunnen, was dit onderzoeksonderwerp eveneens een goede keuze, omdat slechts een beperkt aantal personen daadwerkelijk met dit beleidsterrein te maken hebben.

Na de definitieve keuze van het onderwerp, is er een offertetraject opgezet, waarbij een drietal bureaus zijn gevraagd een offerte te doen naar aanleiding van de door de RKC gemaakte onderzoeksopzet.

Na de offerte gesprekken en het afwegen van een juiste prijs/kwaliteits-verhouding, is er gekozen voor het bureau Peak & Valley.

Vanuit de RKC werd Rein Langelaar als de kartrekker voor dit onderzoek benoemd.

Eind van dit verslagjaar zijn er door genoemd bureau documenten bestudeerd, werd een startbijeenkomst gehouden met de directe respondenten en zijn, in aanwezigheid van een lid van onze commissie, de eerste interviews worden afgenomen.

Dit resulteerde in december in een eerste concept Nota van Bevindingen, waarop de RKC de nodige correcties heeft los gelaten en met het bureau heeft afgesproken extra interviews in te lassen.

Een en ander betekent dat begin 2014 het rapport pas afgerond kan worden, waarbij er naar gestreefd werd het aan de zittende gemeenteraad aan te bieden. Een zorgvuldige voorbereiding houdt in dat de gemeenteraad eerst in mei/juni over het rapport kan besluiten.

“controlelegat”.

Een extra aandachtspunt dat ook met RKC-onderzoek te maken heeft, is het zgn.

“controlelegat”.

De NVRR heeft hierover alle gemeenten in Nederland aangeschreven, met het verzoek dit knelpunt op te lossen, waar de RKC van Neder-Betuwe van harte achter staat.

Omdat steeds meer beleidsterreinen vanuit het rijk gedecentraliseerd worden naar gemeenten (zie met name de drie aankomende transitie per 2015) en de kleinere gemeenten genoodzaakt zijn deze beleidsterreinen in regionale verbanden aan te pakken en uit te voeren, dreigen de RKC's buiten spel te komen staan.

Wil de RKC in de toekomst nl. onderzoek gaan doen naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van zo'n beleidsterrein, dan is het in de verordening van de RKC (of in de toekomstige regelgeving van het regionale verband ?) niet geregeld dat er informatie, documenten, e.d. toegankelijk zijn voor de RKC.

Naar de toekomst toe zou dit door de gemeenteraad van Neder-Betuwe dus geregeld moeten worden.

IV TENSLOTTE

Het jaar 2013 was voor de RKC een enerverend jaar.

Met dit jaarverslag hopen wij daarvan een goede weergave te hebben gegeven.

Vanzelfsprekend is de RKC te allen tijde bereid om over de inhoud van dit verslag van gedachten te wisselen ; zowel met de gemeenteraad van Neder-Betuwe als met de burger van de gemeente

Wij staan open voor reacties, op-of aanmerkingen en gaan daarover graag in gesprek.

Ter afronding ..... dank aan de bestuurders en de ambtelijke organisatie voor hun betrokkenheid en medewerking !